

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1992-1993**

2 DECEMBER 1992

Ontwerp van wet tot opheffing van de artikelen 4 en 7 van de wet van 30 maart 1921 tot het vergroten der Stad Brussel met het oog op de uitbreidung der zeevaartinstellingen

MEMORIE VAN TOELICHTING

Wegens de toestand van de gemeentelijke finan- ciën en de personeelsvermindering waarmee zij geconfronteerd zijn, hebben de autoriteiten van de stad Brussel besloten hun administratieve diensten te reorganiseren. In dit kader beoogt dit ontwerp van wet het tweede district van de burgerlijke stand op te heffen, dat opgericht werd bij artikel 4 van de wet van 30 maart 1921 tot het vergroten van de stad Brussel met het oog op de uitbreidung der zeevaartinstellingen.

Dit tweede district, dat bestaat uit de grondgebieden van de vroegere gemeenten Laken, Haren en Neder-over-Heembeek, heeft een territoriale bevoegdheid die in de voormelde wet bepaald wordt. Destijds werd zo'n administratieve organisatie gerechtvaardigd door de toevoeging van de inwoners van de bovenvermelde gemeenten bij de oude structu ren, meer bepaald inzake burgerlijke stand, en door het trage tempo waarin personen zich verplaatsten en informatie doorstroomde.

Zulke argumenten hebben nu ontegenzeglijk het grootste deel van hun juistheid verloren. De technieken voor informatieoverdracht zijn qua snelheid en betrouwbaarheid tegenwoordig niet meer te vergelij-

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1992-1993**

2 DECEMBRE 1992

Projet de loi portant abrogation des articles 4 et 7 de la loi du 30 mars 1921 ayant pour objet l'agrandissement de la Ville de Bruxelles en vue de l'extension des installations maritimes

EXPOSE DES MOTIFS

En raison de l'état des finances communales et de la diminution du personnel auxquels elles sont confrontées, les autorités de la Ville de Bruxelles ont décidé de procéder à une réorganisation de leurs services administratifs. Dans ce cadre, le présent projet de loi vise à supprimer le deuxième district d'état civil, créé par l'article 4 de la loi du 30 mars 1921 ayant pour objet l'agrandissement de la Ville de Bruxelles, en vue de l'extension des installations maritimes.

Ce deuxième district, qui est constitué par le territoire des anciennes communes de Laeken, Haren et Neder-over-t!eembeek, possède une compétence territoriale déterminée par la loi susvisée. A l'époque, une telle organisation administrative se justifiait par l'attachement des habitants des susdites communes aux anciennes structures, particulièrement en matière d'état civil, et par la lenteur des déplacements des personnes et des informations.

Ces arguments ont incontestablement perdu la plus grande partie de leur pertinence à l'heure actuelle. En effet, les techniques de transmission des informations apparaissent à présent sans commune

ken met wat ze even na het einde van de eerste wereldoorlog waren en het grondgebied van de stad beschikt nu over een modern en uitgebreid netwerk voor het stedelijk vervoer.

De diensten van de burgerlijke stand worden ontdeeld in elk district, met een groter personeelsbestand voor het tweede district, wat overeenstemt met de omvang van de behandelde dossiers. Van de ongemakken die uit zo'n structuur voortvloeien moeten de volgende aangehaald worden:

- alle formulieren, registers, notulen, papieren met briefhoofd zijn dubbel gedrukt;
- als een inwoner van een district in het andere district overlijdt, wordt het hem betreffende overlijdensbericht overgeschreven in het register dat hiertoe gehouden wordt in elk van de twee districten, terwijl de overledenen van de twee districten vermeld zijn in hetzelfde bevolkingsregister;
- stukken die geadresseerd zijn aan het ene district en betrekking hebben op het andere, worden voortdurend heen en weer gestuurd;
- elk register wordt dubbel gemaakt;
- twee registers voor de afkondiging van huwelijken worden opgesteld, waarvan het dubbel wordt aangebracht aan het stadhuis en het voormalige gemeentehuis van Laken, terwijl alle huwelijken voltoekken worden in Brussel I;
- de voor de diensten verantwoordelijke schepen moet zich naar twee verschillende plaatsen begeven om de akten en documenten te tekenen;
- er doen zich moeilijkheden voor bij de opstelling van de agenda van de huwelijken en gouden bruiloften;
- de microfichemachine wordt voortdurend van de ene plaats naar de andere meegenomen.

Alle bovenvermelde ongemakken zullen verdwijnen tengevolge van de fusie van de twee districten van de burgerlijke stand. Een « eengemaakte » dienst kan, zelfs als hij gedecentraliseerd is, duidelijk gemakkelijker beheerd worden dan verscheidene autonome entiteiten. Deze fusie belet geenszins het behoud van een dienst te Laken die in staat is de dienstverlening te verzekeren, meer bepaald voor de samenstelling van de huwelijksdossiers en de afgifte van uittreksels. Hieruit volgt dat de invloed van een dergelijke maatregel op het publiek erg beperkt zal zijn. Wat de huwelijken betreft, zal de dienst van Laken immers net zoals nu de huwelijksdossiers samenstellen.

De aanvragen om uittreksels en getuigschriften kunnen beter beantwoord worden, aangezien het gebruik van een telefax elke Lakenaar in staat moet stellen ter plaatse uittreksels te krijgen die op dit moment niet beschikbaar zijn.

mesure, sur le plan de la rapidité et de la fiabilité, avec ce qu'elles étaient peu après la fin de la première guerre mondiale, et le territoire de la Ville est doté aujourd'hui d'un réseau moderne et dense de transports urbains.

Les services de l'état civil sont dédoublés dans chaque district, avec un effectif en personnel plus important pour le deuxième district, proportionnellement au volume des dossiers traités. Parmi les inconvénients résultant d'une telle structure sur le plan fonctionnel, il convient de relever que:

- tous les formulaires, registres, minutes, papiers à en-tête sont imprimés en double;
- si un habitant d'un district vient à décéder dans l'autre district, l'avis de décès qui le concerne est transcrit au registre tenu à cet effet dans chacun des deux districts, alors que les défunt des deux districts sont mentionnés dans le même registre de population;
- des pièces adressées à l'un des districts et concernant l'autre sont constamment en circulation;
- chaque registre est confectionné en double;
- deux registres de publication des mariages sont établis, dont les doubles sont apposés à l'Hôtel de Ville et à l'ancien Hôtel communal de Laeken, alors que tous les mariages sont célébrés à Bruxelles I;
- l'échevin responsable des services doit se rendre dans deux sites distincts pour signer les actes et documents;
- des difficultés surgissent dans l'ordonnancement de l'agenda des mariages et des noces d'or;
- la machine à microfiches est continuellement transportée d'un site à l'autre.

Tous les inconvénients énoncés ci-dessus disparaîtront suite à la fusion des deux districts d'état civil. De toute évidence, un service uniifié, même déconcentré, est plus facile à gérer que plusieurs entités autonomes. Toutefois, cette fusion n'empêche nullement le maintien à Laeken d'une antenne capable d'assurer le service, et notamment la constitution des dossiers de mariage ainsi que la délivrance des extraits. Il en résulte que l'impact d'une telle opération sur le public sera très réduit. En effet, en ce qui concerne les mariages, l'antenne de Laeken constituera les dossiers de mariage comme actuellement.

Quant aux demandes d'extraits et de certificats, elles pourront être mieux satisfaites, puisque l'usage d'un télifax permettra à tout laekenois d'obtenir sur place des extraits non disponibles pour l'instant.

Bovendien komen de overlijdensberichten in 95 pct. van de gevallen van professionelen die in ieder geval naar het administratief centrum moeten komen om de begrafenis te regelen en de kosten ervan te betalen.

25 pct. van de geboorten die in Brussel geregistreerd worden, hebben betrekking op inwoners van de stad, van alle nationaliteiten.

Op dit moment worden de geboorten naargelang van de geboorteplaats aangegeven op het administratief centrum of op het verbindingsbureau van het voormalige gemeentehuis van Laken. Na de fusie van de twee districten zullen de aangiften enkel geregistreerd worden op het administratief centrum van de stad.

Terwijl de opheffing van het tweede district de situatie van de inwoners van de andere gemeenten niet wijzigt, die in ieder geval verplicht zijn zich naar het grondgebied van Brussel te begeven om een geboorte aan te geven, zullen de inwoners van het huidige tweede district zich voortaan moeten verplaatsen naar het administratief centrum.

Het ongemak dat voornamelijk voor de inwoners van Laken voortvloeit uit de centralisering van de geboorte-aangiften blijkt erg beperkt, rekening houdend met het feit dat de aangiftetermijn verlengd werd tot vijftien dagen (art. 55 van het burgerlijk wetboek) en dat er vlotte verbindingen zijn tussen het stadscentrum en Laken, meer bepaald met de metro.

Nochtans moet erop worden gewezen dat alle documenten die na deze gebeurtenis afgeleverd worden, zoals bijvoorbeeld uittreksels uit geboorteaakteken, verkregen worden bij de dienst in Laken.

Het merendeel van degenen die verzoeken om suppleaire overschrijving⁽¹⁾ zijn notarissen en advocaten die niet meer zullen moeten uitzoeken tot welke ambtenaar van de burgerlijke stand zij zich moeten richten.

Over het algemeen moet opgemerkt worden dat de inwoners van Haren, die momenteel bij het tweede district horen, betere verbindingen hebben met het administratief Centrum dan met het voormalige gemeentehuis van Laken.

Terwijl de hierboven beschreven voordelen bijzonder merkbaar zijn op het vlak van de administratieve werking, omdat de ongemakken vrijwel onbestaand zijn, rekening houdend met het behoud van een dienst in Laken, gaat de voorgestelde fusieoperatie niet in tegen de bezorgdheid en de conceptie die de wetgever uitgedrukt heeft in artikel 127 van de Nieuwe gemeentewet, dat bepaalt dat de Koning

(1) De suppleaire registers bevatten de inschrijving van akten van erkennung of betwisting van vaderschap, akten van adoptie, wijziging van naam en voornaam en echtscheiding.

Par ailleurs, les déclarations de décès émanent dans 95 p.c. des cas de professionnels qui, de toute manière, doivent se rendre au Centre administratif pour régler les funérailles et en payer les frais.

Sur le plan des naissances enregistrées à Bruxelles, environ 25 p.c. d'entre elles concernent des habitants de la Ville, toutes nationalités confondues.

Actuellement, les déclarations de naissance se font au Centre administratif ou au bureau de liaison de l'ancien Hôtel communal de Laeken selon l'endroit de la naissance. Après la fusion des deux districts, ces déclarations seront exclusivement enregistrées au Centre administratif de la Ville.

Si la suppression du deuxième district ne modifie pas la situation des habitants des autres communes, astreints de toute manière à se rendre sur le territoire de Bruxelles, pour déclarer une naissance y survenue, en revanche les habitants de l'actuel deuxième district devront se déplacer au Centre administratif.

L'inconvénient, principalement pour les habitants de Laeken, qui résultera de la centralisation des déclarations de naissance, s'avère très réduit, compte tenu que le délai de déclaration a été porté à quinze jours (art. 55 du Code civil) et que les liaisons entre le centre de la Ville et Laeken sont facilitées par des moyens de transports performants, notamment le métro.

Toutefois, il importe de relever que tous les documents délivrés postérieurement à cet événement, comme par exemple les extraits de naissance, pourront être obtenus à l'antenne de Laeken.

Quant aux requérants de transcriptions supplémentaires⁽¹⁾, ce sont dans la plupart des cas des notaires ou des avocats qui n'auront plus ainsi à se préoccuper de savoir quel est l'officier de l'état civil destinataire.

Enfin, d'une manière générale, il importe de noter que les habitants de Haren, actuellement rattachés au deuxième district, disposent de communications plus aisées avec le Centre administratif qu'avec l'ancien Hôtel communal de Laeken.

Si les avantages décrits ci-dessus sont particulièrement appréciables sur le plan du fonctionnement administratif, en sorte que les inconvénients sont pratiquement inexistant, compte tenu du maintien d'une antenne à Laeken, l'opération de fusion proposée ne va pas à l'encontre des préoccupations et des conceptions exprimées par le législateur dans l'article 127 de la Nouvelle loi communale, lequel dispose

(1) Les registres supplémentaires contiennent la transcription des actes de reconnaissance ou de contestation de paternité, d'adoption, de modification des noms et prénoms, ainsi que de divorce.

voor het houden van de akten van de burgerlijke stand, wanneer uitzonderlijke omstandigheden dit wettigen en na het advies van de bestendige deputatie van de provincieraad te hebben ingewonnen, het grondgebied van de gemeente kan verdelen in districten waarvan hij de grenzen bepaalt. Alleen uitzonderlijke omstandigheden — die in dit geval niet langer bestaan — kunnen de oprichting van zulke districten rechtvaardigen. De procureur-generaal bij het Hof van Beroep van Brussel heeft in verband hiermee geen bezwaar geopperd in zijn op 13 december 1989 gegeven advies.

Om de voormelde doeleinden te verwezenlijken, is het nodig de artikelen 4 en 7 van de bovenvermelde wet van 30 maart 1921 op te heffen.

Bovendien moet worden opgemerkt dat artikel 4, eerste lid, van deze wet al implicit opgeheven is sinds de inwerkingtreding van de gemeentekieswet (K.B. tot samenordening van 4 augustus 1932).

De Minister van Binnenlandse Zaken,

Louis TOBBCACK.

que, pour la tenue des actes de l'état civil, le Roi peut, lorsque des circonstances exceptionnelles le justifient et après avoir pris l'avis de la Députation permanente, diviser le territoire de la commune en districts dont il fixe les limites. En effet, seules des circonstances exceptionnelles — qui ont cessé d'exister en l'espèce — peuvent justifier la création de tels districts. Le procureur général près la Cour d'appel de Bruxelles, dans son avis donné le 13 décembre 1989, n'a pas émis d'objection à cet égard.

Pour réaliser les objectifs prérappelés, il est nécessaire d'abroger les articles 4 et 7 de la loi du 30 mars 1921 susvisée.

Il y a lieu par ailleurs d'observer que l'article 4, alinéa 1er, de ladite loi est déjà implicitement abrogé depuis l'entrée en vigueur de la présente loi électorale communale (arrêté royal de coordination du 4 août 1932).

Le Ministre de l'Intérieur,

Louis TOBBCACK.

ONTWERP VAN WET

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

*Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.*

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en op het advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze Minister van Binnenlandse Zaken is gelast in Onze Naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Enig artikel

De artikelen 4 en 7 van de wet van 30 maart 1921 tot het vergroten der stad Brussel met het oog op de uitbreiding der zeevaartinstellingen, worden opgeheven.

Gegeven te Brussel, 30 oktober 1992.

BOUDEWIJN.

Van Koningswege:

De Minister van Binnenlandse Zaken,

Louis TOBBCAK.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

*A tous, présents et à venir,
SALUT.*

Sur la proposition de Notre Ministre de l'Intérieur et de l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre ministre de l'Intérieur est chargé de présenter, en Notre Nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article unique

Les articles 4 et 7 de la loi du 30 mars 1921 ayant pour objet l'agrandissement de la Ville de Bruxelles en vue de l'extension des installations maritimes, sont abrogés.

Donné à Bruxelles, le 30 octobre 1992.

BAUDOUIN.

Par le Roi:

Le Ministre de l'Intérieur,

Louis TOBBCAK.

**VOORONTWERP VAN WET VOORGELEGD
AAN DE RAAD VAN STATE**

De tekst van het voorontwerp is identiek met het ingediende ontwerp van wet.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, negende kamer, op 2 oktober 1992 door de Minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzkan verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « tot opheffing van artikelen 4 en 7 van de wet van 30 maart 1921 tot het vergroten der stad Brussel, met het oog op de uitbreiding der zeevaartinstellingen », heeft op 26 oktober 1992 het volgend advies gegeven :

Bij het ontwerp behoeven geen opmerkingen te worden gemaakt.

De kamer was samengesteld uit :

De heer C.-L. CLOSSET, kamervoorzitter;

De heren R. ANDERSEN en J. MESSINNE, staatsraden;

De heren P. GOTHOT en J. van COMPERNOLLE, assessoren van de afdeling wetgeving;

Mevrouw J. GIELISSEN, toegevoegd greffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer R. ANDERSEN.

Het verslag werd uitgebracht door mevrouw G. BEECKMAN de CRAYLOO, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de heer P. NIHOUL, adjunct-referendaris.

De Griffier,

J. GIELISSEN.

De Voorzitter,

C.-L. CLOSSET.

**AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS
AU CONSEIL D'ETAT**

Le texte de l'avant-projet est identique à celui du projet de loi déposé.

* *

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, neuvième chambre, saisi par le ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, le 2 octobre 1992, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant abrogation des articles 4 et 7 de la loi du 30 mars 1921 ayant pour objet l'agrandissement de la Ville de Bruxelles en vue de l'extension des installations maritimes », a donné le 26 octobre 1992 l'avis suivant :

Le projet n'appelle pas d'observations.

La chambre était composée de :

M. C.-L. CLOSSET, président de chambre;

MM. R. ANDERSEN et J. MESSINNE, conseillers d'Etat;

MM. P. GOTHOT et J. van COMPERNOLLE, assesseurs de la section de législation;

Mme J. GIELISSEN, griffier assumé.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

Le rapport a été présenté par Mme G. BEECKMAN de CRAYLOO, auditeur adjoint. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. P. NIHOUL, référendaire adjoint.

Le Greffier,

J. GIELISSEN.

Le Président,

C.-L. CLOSSET.